

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

פורים

• מבשר טוב •

חייב איניש לבסומי בפוריא וכו'.
ראיתי לבאר הענין שאיתא בגמ' [מגילה ז]:
 "אמר רבא מיחייב איניש לבסומי
 בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך
 מרדכי". וגם חשיבות הענין שיש להרבות
 בסעודה, כמו שהנס היה ע"י אכילה. ומדוע
 ישנו ענין כזה של אכילה ושתייה, ובפרט
 "עד דלא ידע".

ויש לומר מכיון דשורש הפורים גבוה
 מאוד וכמ"ש דיום הכפורים הוא
 נדמה לפורים כ'פורים, ולכן כמו שמצינו
 דביוה"כ נותנים חלק לס"א שעיר לעזאזל
 כדי שיעזבנו לנפשנו, וכן הוא ענין של
 גשמיות בשבת קודש, כמו שידוע
 מהבעש"ט הק' זי"ע במשל לבן מלך
 שנשבה בין הליסטים וקבל ידעה מאביו
 המלך ולא היה יכול לשמוח עד שנתן להם
 לאכול ולשתות, והם שמחו בשלהם והוא
 בשלו.

הוא הדין דישינו בפורים ענין זה ד"עד
 דלא ידע" ואז בודאי היצר הרע עוזב
 אותו, שאין לך דבר מכוער יותר משכרות,
 ובני ישראל במדרגה שאפילו בלי דעת
 דבקים בשורשם ויכולים לפעול כל טוב.
 אכ"ר.

דברות קודש

• חלקת יהושע •

אמר רבא מיחייב איניש לבסומי בפוריא
 עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי.
 (מגילה ז:)

הענין כדאיתא [אבות ג ז]: הכל מתוקן
 לסעודה. נוכל לפרש שכל הסעודות
 של כל השנה מתוקנים על ידי סעודת
 פורים.

וזה מרומז [תהלים צח]: "ראו כל אפסי ארץ
 את ישועת אלוקינו". דרשו חז"ל
 [מגילה יא:]: בימי מרדכי ואסתר שבכל השנה
 עניינים הגשמיים בפרט אכילה ושתייה, יש
 עניינים שונים. אך בפורים נתקן אף בלא
 כוונה, וזה תיקון שנהגו מסעודה וכו'. וזה
 לעומת זה וזה עד שלא ידע בין ארור וברוך,
 כי אם אוכלים בלא כוונה ולתאוה ח"ו, אז
 יש יניקה לסטרא אחרא ח"ו, וזה מיקרי
 'ארור', ולהיפך יש יניקה לסטרא דקדושה,
 וזה נקרא 'ברוך', וזה אף בפורים יש חיוב
 ונתעלה אכילתו, אף שאין יודע לכיוון
 ולהבדיל, וזה 'אימתי ראו כל אפסי ארץ את
 ישועת אלוקינו' - שאף בארצות יש ישועה,
 והכלל השי"ת, בימי מרדכי ואסתר,
 שבפורים נתקן כל אכילות של כל השנה,
 אכ"ר.

• דברי בינה •

נכנס יין יצא סוד. (עירובין סה.)
אמר זקני זצללה"ה מביאלא, מדוע אצל
 אמר מדת ישראל קדושים אחר
 שתיית יין-שרף נשאר אוהבים, ואצל אומות
 העולם להיפך, כי "נכנס יין יצא סוד", אצל
 איש ישראל הפנימיות הוא "ואהבת לרעך
 כמוך", נכנס יין - יוצא הפנימיות שלנו.
 ואצל עכו"ם וגוי, יוצא הפנימיות שלהם
 "ועל חרבך תחיה", לכך אצלם נעשה
 מחלוקת אחר שתיה, ואצל ישראל - אהבה
 ואחדות.

מזן החלקת יהושע

מתוך מכתב קודש (הובא בעמ' תקומה)

• חלקת יהושע •

כל הפושט יד נותנין לו.
דהנה "הדר קבלוה בימי אחשורוש" [שבת
 פה.], וזה תורה שבעל פה, וקודם
 קבלת התורה מצינו [שמות יט]: "ויחן שם
 ישראל", בלב אחד כאיש אחד, שצריכים
 להיות באחדות, ולזה מצינו [אסתר ד] 'לך
 כנוס את כל היהודים' להיות באחדות.
 ומצינו בשם הרבי ר' משה לייב זצ"ל
 מסאסוב שבאם ישראל באחדות, ונותנים יד
 כל אחד לחבירו, נעשה יד אחת. אז משיג
 היד עד לשמים, וממשיכים כל טוב. - ולכן
 בפורים 'כל הפושט יד', שמשיג היד עד
 לשמים, ונותנים כל טוב. כן נזכה לזה
 שישפיע לנו השם יתברך שפע ברכה
 והצלחה וכל טוב.

עמוד נו.

• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

כל הפושט יד נותנים לו.
כתיב "והיה כאשר ירים משה ידו וגבר
 ישראל" [שמות יז יא], 'ידו' - רומז
 לכה. והכוונה היא שכאשר האדם יודע
 שהכל מכח הצדיקים. וזה 'כאשר ירים משה
 ידו', - אז 'וגבר ישראל', אבל 'וכאשר יניח
 ידו', דהיינו, שאינו מאמין בכח הצדיקים,
 רק בכח עצמו, אז 'וגבר עמלק' - המקלקלים
 ח"ו פרנסת ישראל.

ולכן בפורים אמרו חז"ל "כל הפושט יד
 נותנים לו" [ירושלמי מגילה א ד.]. ועפ"י
 כוונה זאת י"ל שאם האיש פושט מעצמו את
 ידו דהיינו, את כחו, ופושט יד להשי"ת ע"י
 הצדיקים, שיודע שהכל מכח השי"ת, אז
 נותנים לו כל טוב.

פרשת תצוה עמוד קסז

• דברי בינה •

עניין קריאת השם 'מגילה'
זזהו באמת בחינת הנס של פורים. דהנה
 וזהו המגילה נקראת מגלת אסתר.
 ואנו מברכים "על מקרא מגילה". דהעיקר
 היה בהנס הנפלא הזה, שנתגלה מעלתן של
 ישראל בעולם, איך שמהם בעצמם, ומכל
 מעשיהם שעבר עליהם, נתלבש הציורפי
 תורה-הקדושה, כנ"ל. מפני שכל חיותם
 נמשך משורש הקדושה העליונה ברוך הוא,
 שנסתר ונעלם בעיני הטבע.

ולכן כל המגילה הוא נראה לכאורה, ולכן
 שהוא סיפור מעשה חס וחלילה, מה
 שאירע בדרך הטבע. אבל המביט בעין
 שכלו, יוכל להתבונן שהדרך הטבע הוא גם
 כן בנס נפלא והשגחה פרטיות, רק שנתלבש
 ונעלם בציורפי אותיות כאלו.

פרשת כי תשא עמ' רלד

שהקשה בספר הקדוש ייטב פנים. רק שהמן הרשע אמר שמה ישראל אוכלים ושותים מתכוונים רק להנאת עצמם וגופם חס ושלום, וזה שפיר שנלמד זכות על ידי מיכאל המליץ טוב אשר לא יטוש ה' את עמו בעבור גדול שמו כלומר שאוכלים ושותים הכל לכבוד שמו יתברך ולצורך גבוה.

הגהה לישועות אברהם שמות עמ' ע"ה
הובא בתורת רבי ירחמיאל

• הרה"ק ר' אהרן נתן דוד מלענטשנא •
בן מרן בעל הישועות אברהם זצ"ל

ישנו עם אחד. (אסתר ג ד)
ובמדרש רבה [פרק ז יב]: ישנו עם אחד שאוכלים ושותים ואומרים עונג שבת ועונג יום טוב, ומיכאל מלמד עליהם סנגוריא מלמעלה וכו' עד כי לא יטוש ה' את עמו.
לכאורה, מה תירוץ "כי לא יטוש ה' את עמו" על מה שלמד המן קיטרוג עליהם כמו

מעשי הצדיקים

חסיד אחד מחסידי מרן הרה"ק רבי יהושע מאוסטרבא זי"ע בעל ה"תולדות אדם" שדר בקאברין נסע פעם אחת על פורים לסאסנביץ ונכנס להרה"ק מקאברין זצ"ל לקבל מאתו פרידת שלום, ויאמר לו הרה"ק מקאברין "פרוס לו בשמי, ותגיד לו אשר רצוני היה לשלוח לו משלוח מנות, נאך איך האב גאר ניט צוא שיקין, [אלא שאין לי שום דבר לשלוח]". ובבוא האיש לסאסנביץ ויאמר לו כנ"ל ויתפעל האוסטרווער מאד על זה, ויאמר בריא וחזק יהיה הצדיק הזה אשר שלח לי שפלות אמיתית. (רבותינו מארי הגולה, ואמרות משה)

*

הרה"ח רבי אלכסנדר מילר ע"ה היה מספר את אשר ראו עיניו ביום הפורים בשנת תשי"ג כשרבינו החלקת יהושע זיע"א עלה מתל אביב לירושלים בכדי לחוג שם את פורים דמוקפין. קהל אנ"ש נכנס לרבי ובידיהם קוויטלאך ופדיונות, והנה בעומדו בדלתו של מרן רואה הוא יהודי לא מוכר שעומד ומתנה לפני רבינו זיע"א שביתו ריקם ואין לו מאומה לחתן את בתו. מיד קם רבינו ממקומו ורוקן עבור אותו יהודי את השולחן מכל הכסף שהיה מונח עליו, ואף בדק את כיסו עד שלא השאיר בהם פרוטה, בה בעת שאף ביתו של מרן זיע"א היה ריק מכל.

*

מרן אדמו"ר זיע"א, היה אומר קודם קריאת המגילה את המאמר מהספה"ק קדושת לוי, שעיקר הכוונה במצוות היום היא לקבל עליו עול מלכות שמים, עול תורה ומצוות ולחנך הילדים לתורה מצוות ומעשים טובים וכו'.

כמו כן אמר מרן זי"ע [בשנת תשכ"ט]: מי ששמח באמת בפורים, מרדכי הצדיק שמח עמו.

(מגילה אחר חלקי"י עמוד טו)

כוכבי אור

מיחייב איניש 'לבסומי' בפוריא - בסומי מלשון בשמים, שחייב אדם לבשם עצמו בפורים, שיהיה כבשמים שנותנים ריח טוב, להריח בריחה של תורה ועבודה.

מיחייב איניש 'לבסומי' בפוריא - שאף על פי שהוא מבושם על ידי היין, מכל מקום לא יוציא מפיו דברים שאינם הגונים ח"ו, אלא יוציא מפיו אך ורק דברי תורה המריחים כבשמים.

(ארוו עדות)

• מבשר טוב •

ותאמר אם על המלך טוב ואם מצאתי חן לפניו וכשר הדבר לפני המלך וטובה אני בעיניו יכתב להשיב וגו'. (אסתר ח ה)
וצריך ביאור, מדוע לא סגי בבקשה 'וכשר הדבר בעיניו', כלומר שהדבר עצמו ראוי.

ונראה, שאפילו דבר שהוא ראוי צריך ג"כ סייעתא דשמיא שיתרצה לפני המלך, ואין הכרח שדבר אף שהוא ראוי והגון יתקבל ממילא לפני המלך. וכמו שראיתי בעבודת יששכר שכתב בשם רבו הרה"ק ר"א מקאזניץ, שצריך להתפלל שהתורה ומצוות שלו ימצאו חן לפני השי"ת. והיינו שאפילו שהתורה ומצוות שלו ראויים הם ובכל התנאים והכוונות הנצרכים לתורה ומצוות, מכל מקום צריך עדין לתפילה מיוחדת שיתקבלו לרצון וימצאו חן לפני השי"ת.
 דברות קודש

• היהודי הקדוש •

אמר עם הספר ישוב מחשבתו הרעה. (ט"ח)
עח לי ביחוד כ"ק ש"ב הרה"ק מרן נתן דוד זי"ע משידלאווצא שא"ז היהודי הקדוש נ"ע, אמר: שהכנה לתפילה שיהיה בבחינת 'כל עצמותיו תאמרנה' הוא ע"י שני ענינים. א', נקיון הגוף וכו' בבחינת 'סור מרע'. ואחר כך לימוד גמרא ותוספות מטהר את המוח, והוא בחינת 'ועשה טוב'.

ורמז זאת בפסוק "אמר עם הספר ישוב מחשבתו הרעה" כמו הספר היינו שיסיר מותרות הגוף, וכן אמר עם הספר

כשלומד ומיגע עצמו בלימוד הוא הכנה האמתית להיות דבוק בעת התפלה ולהנצל ממחשבות זרות, והוא 'סור מרע ועשה טוב' אין טוב אלא תורה. (תפארת היהודי אות טט)

• מבשר טוב •

כי מרדכי היהודי משנה למלך אחשורוש וגדול ליהודים, ורצוי לרב אחיו. דרש טוב לעמו ודבר שלום לכל זרעו. (י ג)
דבר זה מצינו גם אצל מרדכי הצדיק, כמו שנאמר במגילת אסתר: "כי מרדכי היהודי משנה למלך אחשורוש וגדול ליהודים, ורצוי לרב אחיו. דרש טוב לעמו ודבר שלום לכל זרעו". דהיינו, שאף שהיה מרדכי היהודי משנה למלך, וגדול ליהודים, מכל מקום היה כל העת דורש טוב לעמו. ואף שהיה רצוי רק "לרוב אחיו", ולא לכולם. וכדפירש רש"י [שם]: "לרוב אחיו - ולא לכל אחיו. מלמד שפירשו ממנו מקצת סנהדרין, לפי שנעשה קרוב למלכות והיה בטל מתלמודו". ע"כ. בכל זאת, אף שהיו עליו תלונות על התנהגותו - לא שת ליבו לזאת, והיה תמיד "דורש טוב לעמו", היינו לכל עמו כולם.

עוד יותר מזה, לא רק כשדרשו ממנו, אלא היה מקדים ודורש הוא את טובתם, ונשאר באהבה ואחווה עם כל ישראל ממש, אף עם אלו שהיה להם טענות עליו. ומחמת שהיה בו כוחות נשגבים אלו, היה בכוחו לסלק ולבטל מהם את גזירת המן הקשה, משום זה הכוח שהיה בידו, להיות דורש טוב לעמו תמיד, ואכמל"ב.

אחדות ישראל פ"ג

